

**PROTOKÓŁ**

2012.06.27

problemowej kontroli gospodarki finansowej Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie (20-718 Lublin, Al. Kraśnicka 25) przeprowadzonej w dniach od 19 do 27 czerwca 2012 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie: Lidię Buchajczyk oraz Krzysztofa Stasiaka, na podstawie upoważnienia nr RIO-II-601/64/2012 z 15 czerwca 2012 r. wydanego przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

**I. DANE OGÓLNE**

1. Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie (ZTM) został utworzony z dniem 01.01.2009 r. na mocy Uchwały Nr 496/XXVI/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 27.11.2008 r. i funkcjonuje w formie jednostki budżetowej.
2. Uchwałą Nr 496/XXVI/2008 z dnia 27.11.2008 r. Rada Miasta Lublin nadała statut Zarządowi Transportu Miejskiego w Lublinie stanowiący załącznik nr 1 do tej uchwały.
3. Dyrektorem Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie jest od dnia 1.10.2009 r. p. Lech Pudło, (w okresie wcześniejszym, tj. od 1.01.2009 r. do 30.09.2009 r. p. Lech Pudło pełnił obowiązki Dyrektora Zarządu).
4. Zastępcą Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie ds. Ekonomicznych - Głównym Księgowym jest p. Ryszard Witkowski zatrudniony na tym stanowisku od dnia 7.01.2009 r. Dyrektor ZTM zakresem czynności powierzył głównemu księgowemu z dniem 1.09.2009 r. obowiązki i odpowiedzialność wynikające z przepisów art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz. 2104 z późn. zm.) obowiązujących w dniu zatrudnienia głównego księgowego - obecnie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.). Główny księgowy spełnia wymagania kwalifikacyjne, o których mowa w przepisach art. 54 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy.

**Zakres kontroli**

Kontrola przeprowadzona została w zakresie:

- I. Rachunkowości i sprawozdawczości.
- II. Dochodów z tytułu korzystania z przystanków będących w zarządzie lub stanowiących własność Gminy Lublin przez podmioty świadczące usługi przewozu osób w transporcie krajowym i miejskim.
- III. Wydatków bieżących.

*Lidię Buchajczyk*

*Krzysztof Stasiak*

## Ad. I. Rachunkowość i sprawozdawczość

(Kontrolowała Lidia Buchajczyk)

Kontrolowana jednostka posiada dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, wprowadzoną Zarządzeniem nr 159/10 Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie (ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem nr 38/11 z dnia 12 lipca 2011 r.).

W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości kontrolą objęto:

1. zachowanie wymogów prowadzenia dziennika (art. 14 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)),
2. zachowanie wymogów w zakresie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
3. przestrzeganie zasady ciągłości bilansowej (art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
4. przestrzeganie zasady memoriału (art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
5. realność konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz terminowość regulowania i prawidłowość zapłaty zobowiązań występujących na tym koncie,
6. prawidłowość sporządzenia bilansu ZTM na 31.12.2011 r.,
7. prawidłowość sporządzania sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych,
8. zgodność rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym oraz prawidłowość sporządzania raportów kasowych i udokumentowania wypłat gotówki.

### 1.1. Dziennik

W kontrolowanej jednostce prowadzony jest jeden dziennik księga główna obejmujący wszystkie rodzaje operacji gospodarczych występujących w ZTM, przy czym bilans otwarcia wprowadzany jest do osobnego rejestru „BO Bilans otwarcia”.

Dowody księgowe zostały podzielone według poszczególnych ich rodzajów, np. „FS Rejestr sprzedaży”, „PKF sprzedaż biletów faktury”, „PK Polecenie księgowania”, „WBW Wyciągi bankowe – wydatki”, „WBD Wyciągi bankowe – dochody” (na dzień 22.06.2012 r. funkcjonowało 30 rodzajów dokumentów). Dowody księgowe, według poszczególnych typów, przechowywane są w odrębnych zbiorach dokumentów. Numeracja dowodów księgowych prowadzona jest w sposób ciągły w ramach danego rodzaju dokumentu. W stosowanym programie komputerowym istnieje możliwość wydruku dziennika ogółem oraz dziennika w ramach jednego rodzaju dokumentów.

Na podstawie zapisów dokonanych w dzienniku w okresie od 1.01.2012 r. do 31.03.2012 r. (wydruki „Dowody w dzienniku DG”) ustalono, iż została zachowana zasada:

– dokonywania zapisów z zachowaniem porządku chronologicznego,

- kolejności numeracji zapisów,
  - liczenia sum zapisów (obrotów) w sposób ciągły,
  - możliwości uzgodnienia obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej,
  - dokonywania zapisów w dzienniku w sposób umożliwiający ich jednoznaczne powiązanie z dowodami księgowymi,
- zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości.

## 1.2. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej

Na podstawie wydruków zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, wydruków zapisów dziennika jednostki za styczeń, luty i marzec 2012 r. oraz wydruków pn. „Porównanie księgi z dziennikiem” ustalono, że zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej spełniały wymogi przepisów art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości; obroty tego zestawienia były zgodne z obrotami dziennika, stosownie do cytowanych przepisów ustawy.

## 1.3. Bilans zamknięcia 2011 r. i bilans otwarcia 2012 r.

Na podstawie bilansu zamknięcia kont bilansowych za 2011 rok oraz bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych 2012 roku stwierdzono, że zachowano zasadę ciągłości bilansowej, określoną przepisami art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.4. Na próbie dowodów źródłowych przechowywanych w zbiorze dokumentów pn. „FZ Rejestr zakupu” sprawdzono czy zachowano zasadę memoriału (art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości), przez ujęcie w księgach rachunkowych i wyniku finansowym jednostki za 2011 r. wszystkich kosztów tego roku, niezależnie od terminu ich zapłaty. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zapisy dokonane w dzienniku jednostki w okresie od 01.01. do 31.12.2012 r. i dowody księgowe stanowiące podstawę tych zapisów.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.5. Na podstawie zapisów ujętych na 31.12.2011 r. na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” sprawdzono realność konta 201, terminowość regulowania zobowiązań oraz prawidłowość ich zapłaty (czy przelewy zostały dokonane w prawidłowej wysokości na rachunki bankowe kontrahentów wskazane w dowodach źródłowych). Kontrolę przeprowadzono na podstawie zobowiązań z konta 201 w łącznej kwocie 43.073.491,35 zł wobec 9 kontrahentów ujętych na kontach analitycznych o numerach: 201-0-0121, 201-0-0110, 201-0-0044, 201-4-000008, 201-0-0208, 201-1-0314, 201-0-0108, 201-0-0132, 201-0-0001 (zobowiązania z konta 201-0-0001 na kwotę 32.114.612,66 zł wynikające z faktur nr: 007/12/03/SPP, F/CM/01952/UR/2011, F/CM/01960/UR/2011, F/CM/02070/UR/2011, F/CM/02068/UR/2011, F/CM/02080/UR/2011, F/CM/02122,UR/2011, F/CM/01952/UR/2011).

Próba: 99,75 % zobowiązań ujętych na koncie 201 na 31.12.2011 r.

W przyjętej do kontroli próbie stwierdzono dwa przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązań wobec kontrahenta, dla którego prowadzona jest ewidencja analityczna na koncie 201-0-0001, tj.:

a) na kwotę 11.300.000,00 zł - zobowiązanie wynikające z faktury VAT nr 0007/12/03/SPP z 8.03.2012 r. na kwotę 32.073.361,18 zł. Faktura wpłynęła do ZTM 8.03.2012 r. i wystawiona została w związku z realizacją umowy Nr 4260/ZTM/2009 z 01.12.2009 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej z tytułu *kwoty niedopłaty należnej rekompensaty* (wynagrodzenia należnego kontrahentowi o nr konta 201-0-0001 w związku z rozliczeniem zaliczek wynagrodzenia za rok 2011). Termin płatności tej faktury, zgodnie z postanowieniami § 17 pkt 13 umowy z 1.12.2009 r., przypadał na dzień 30.04.2012 r.

Na podstawie wyciągów bankowych ustalono, że zobowiązanie wynikające z ww. faktury uregulowane zostało w następujący sposób: 30.04.2012 r. (terminowo) zapłacono kwotę 20.773.361,18 zł (WB nr 0081/2012). Pozostałą kwotę uregulowano po terminie płatności, tj. kwotę 4.600.000,00 zł zapłacono 10.05.2012 r. (WB nr 0087/2012), kwotę 6.700.000,00 zł zapłacono 25.05.2012 r. (WB nr 0098/2012).

Do kontroli okazano pismo Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych Głównego Księgowego znak: F.0718-18/12 z 16.04.2012 r. (data wpływu pisma do Urzędu Miasta Lublin Wydział Księgowości i Budżetu również 16.04.2012 r., co stwierdzono na podstawie pieczęci wpływu zamieszczonej na tym dokumencie), którym zwrócono się do Urzędu Miasta Lublin „o przekazanie na rachunek bieżący nr... kwoty 34.800.000 zł z przeznaczeniem na wydatki bieżące. Kwota 32.073.361,18 zł dotyczy wyrównania rekompensaty za 2011 r. Powyższą kwotę prosimy przekazać w terminach: w dniu 27.04.2012 r. - 34.000.000 zł, w dniu 30.04.2012 r. - 700.000 zł”. Na podstawie wyciągów bankowych stwierdzono, że środki na pokrycie wydatków przekazane zostały z rachunku budżetu na rachunek ZTM w następujących terminach: kwota 20.000.000 zł w dniu 27.04.2012 r., kwota 700.000 zł w dniu 30.04.2012 r., kwota 4.600.000,00 zł w dniu 10.05.2012 r. oraz kwota 7.000.000,00 zł w dniu 25.05.2012 r. (z powyższego wynika, że zapłaty zobowiązania w kwotach 4.600.000,00 zł oraz 6.700.000,00 zł wynikającego z faktury VAT nr 0007/12/03/SPP dokonywano w dniach wpływu środków z budżetu miasta na rachunek bankowy ZTM).

Na podstawie wyciągów bankowych do rachunku bieżącego ZTM za okres od 1 do 9 maja oraz od 11 do 24 maja 2012 r ustalono, że środki znajdujące się na tym rachunku były niewystarczające na uregulowanie zobowiązania wynikającego z wymienionej wyżej faktury (we wskazanym okresie na rachunku znajdowały się środki w wysokości od 178.072,18 zł - wyciąg bankowy nr 0083/2012 za okres od 03/05/2012 do 04/05/2012 do 731.736,29 zł - wyciąg bankowy nr 0086/2012 z 09.05.2012 r.).

W zakresie uregulowania zobowiązań wynikających z faktury VAT nr 0007/12/03/SPP z 8.03.2012 r. wyjaśnienie złożył Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych Główny Księgowy

p. Ryszard Witkowski. W wyjaśnieniu wskazano, że „Z uwagi na trudności płatnicze Miasta wynikające z niższych od planowanych wpływów kwot wynikających szczególnie z podatków oraz w wyniku podjętych uzgodnień z MPK w Lublinie przekazanie środków pieniężnych przez Urząd Miasta na rachunek ZTM nastąpiło w czterech transzach”. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

b) na kwotę 3.190,95 zł - zobowiązanie wynikające z faktury VAT Nr F/CM/01561/UR/2011 z 07.09.2011 r., którego termin płatności był wyznaczony na fakturze na 15.09.2011 r. Z pieczęci z datą wpływu wynika, że faktura wpłynęła do Zarządu Transportu Miejskiego 07.09.2011 r. i wystawiona została z tytułu „sprzedaży biletów – marża dystrybutora wynagrodzenie (...) za okres od 1.07.2011-31.08.2011”. Na odwrocie faktury zamieszczono adnotację o treści „Prowizja za sprzedaż biletów przez kierowców MPK Lublin Sp. z o.o. bilety zakupione przez MPK przed 1.V.2011 r. rozliczenie końcowe”. Faktura sprawdzona została pod względem merytorycznym 09.09.2011 r. przez pracowników wskazanych pod poz. 16 i 32 załącznika nr 1.

Zobowiązanie w kwocie 3.190,95 zł zostało uregulowane 05.01.2012 r. (nr dok. WB Nr 04/01/2012 r.), tj. 112 dni po terminie płatności wskazanym na fakturze. W zakresie nieterminowego uregulowania zobowiązania wyjaśnienie złożył Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych. W wyjaśnieniu wskazano, że „Opóźnienie płatności związane było ze zmianą organizacji sprzedaży biletów i rozliczeń z MPK Lublin. Do dnia 30.04.2012 r. sprzedaż biletów komunikacji miejskiej w formie papierowej prowadzona była przez MPK Lublin które sprzedawało bilety przez kierowców oraz zajmowało się organizacją sieci dystrybucyjnej. Począwszy od 01.05.2011 r. ZTM w Lublinie przejął funkcję sprzedaży biletów zarówno na rzecz klientów indywidualnych jak również podmiotów prowadzących dalszą dystrybucję (w tym na rzecz MPK Lublin). MPK Lublin podobnie jak pozostali dystrybutorzy biletów otrzymywało [od 01.05.2011 r.] wynagrodzenie w formie prowizji od wartości sprzedanych biletów. Do każdej wystawionej przez ZTM faktury za sprzedaż biletów MPK wystawiało fakturę prowizyjną za usługę sprzedaży biletów z powołaniem się na numer faktury sprzedażowej wystawianej przez ZTM. Płatność prowizji zgodnie z warunkami określonymi w protokóle uzgodnień winna nastąpić w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury, nie wcześniej niż następnego dnia roboczego po wpłynięciu na konto ZTM należności za sprzedane bilety.

Opóźnienie płatności nastąpiło w związku z brakiem na fakturze F/CM/01561/UR/2011 adnotacji o numerze faktury za sprzedaż biletów wystawionej przez ZTM (zapłata faktur prowizyjnych za usługę sprzedaży biletów następowała po stwierdzeniu, która z faktur za bilety została zapłacona). W okresie trzeciego i czwartego kwartału występowały duże opóźnienia w regulowaniu zobowiązań MPK wobec ZTM. Przy płatnościach kolejnych faktur za usługi prowizyjne przez ZTM nie zidentyfikowano faktury sprzedażowej za bilety komunikacji pasażerskiej wystawionej dla MPK, której dotyczyła powyższa prowizja. Płatności dokonano w dniu 05.01.2012 r. Brak jest możliwości złożenia wyjaśnień przez osobę realizującą płatności zobowiązań ZTM w okresie w którym

wystąpiło opóźnienie płatności ponieważ nie pracuje ona obecnie w ZTM (zvolniła się w dniu 26.03.2012 r.). Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Osoba odpowiedzialna za nieterminowe uregulowanie zobowiązania w kwocie 3.190,95 zł: pracownik wskazany pod poz. 46 załącznika nr 1 do protokołu.

W złożonych w toku kontroli wyjaśnieniach - załączniki nr 3 i 4 do protokołu - wskazano, że Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Lublin Sp. z o.o. oświadczyło, że „nie będzie naliczać i egzekwować obecnie, ani w przyszłości odsetek od nieterminowej zapłaty” zobowiązań wynikających z faktury Nr 0007/12/03/SPP z 08.03.2012 r. oraz faktury Nr F/CM/01561/UR/2011 z 07.09.2011 r. (do wyjaśnień dołączono kserokopie tych oświadczeń).

Ustalono, że zobowiązanie wymagalne w wysokości 3.190,95 zł, wynikające z ww. faktury VAT Nr F/CM/01561/UR/2011 z 07.09.2011 r., nie zostało wykazane w sprawozdaniu Rb–Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” oraz w sprawozdaniu Rb–28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” sporządzonych na koniec 2011 r. (w sprawozdaniach tych nie wykazano żadnych zobowiązań wymagalnych), niezgodnie z przepisami – odpowiednio – § 2 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 8 ust. 2 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych Główny Księgowy – p. Ryszard Witkowski.

#### 1.6. Prawidłowość sporządzenia bilansu Zarządu Transportu Miejskiego w Lulinie na 31.12.2011 r.

Sprawdzono czy bilans został sporządzony na podstawie ksiąg rachunkowych, czy dane wykazane w bilansie zostały prawidłowo pogrupowane oraz czy zamieszczono w nim informacje uzupełniające, w związku z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zgodnie z wzorem sprawozdania zawartym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm.).

W tym celu analizie poddano wykazane w bilansie aktywa i pasywa, według stanu na koniec 2011 r. oraz przedłożony do kontroli wydruk zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej

(wydruk „Zestawienie obrotów i sald Aktualne na dzień: 2011-12-31” z 20.04.2012 r.) oraz dane wynikające z ewidencji analitycznej do wybranych kont.

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.7. Prawidłowość sporządzania sprawozdań w zakresie zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) sprawdzono na podstawie następujących sprawozdań, sporządzonych za okres od początku roku do 31.12.2011 r.:

a) sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego – w zakresie dochodów wykonanych (kol. 7 sprawozdania),

b) sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych – w zakresie danych wykazanych w kolumnie „Wydatki wykonane” (kol. 6 sprawozdania). Do kontroli okazano trzy sprawozdania Rb-28S – sporządzone zostały dwa odrębne sprawozdania dla wydatków ponoszonych w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze źródeł unijnych (projekty: „Modernizacja infrastruktury przystankowej wraz z budową informacji pasażerskiej dla poprawy funkcjonowania komunikacji miejskiej w Lublinie” oraz „Zintegrowany system miejskiego transportu publicznego w Lublinie”).

Na podstawie wydruku „Zestawienie obrotów i sald Aktualne na dzień: 2011-12-31” z 19.06.2012 r. ustalono, że:

**ad. a)** w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za 2011 r. w kolumnie „Dochody wykonane” wykazano dane wynikające z ewidencji analitycznej do kont 130-1 „Rachunek bieżący JB Dochody”, 130-2 „Rachunek bieżący JB Opłaty dodatkowe” oraz 130-3 „Rachunek bieżący JB Dochody- Bilety”;

**ad. b)** w kolumnie „Wydatki wykonane” wykazano dane wynikające z ewidencji analitycznej do kont 130-0 „Rachunek bieżący JB Wydatki”, 133-1 „RPO 5.3. Modernizacja infrastruktury przystankowej” oraz 133-2 „ Zintegrowany system miejskiego transportu publicznego” (według przyjętego w kontrolowanej jednostce „Wykazu kont” konto 133 Rachunek bieżący jednostek budżetowych – projekty” służy do „ewidencji wpływu środków pieniężnych z rachunku bankowego Urzędu Miasta na finansowanie wydatków projektów, podlegających refundacji oraz do ewidencji wydatków w ramach wkładu własnego jednostki samorządu terytorialnego”).

1.8. W celu sprawdzenia zgodności rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym w dniu 26.06.2012 r. przeprowadzono kontrolę kasy Biura Obsługi Klienta prowadzonej przez pracownika wskazanego pod poz. 39 załącznika nr 1 oraz kasy prowadzonej w Referacie Księgowości i Analiz przez pracownika ujętego pod poz. 22 tego załącznika. Kontrolę przeprowadzono w obecności wymienionych pracowników oraz Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych. Zgodność stanu ewidencyjnego gotówki w kasie z jej stanem rzeczywistym została zachowana, co szczegółowo udokumentowano w protokole kontroli kasy, stanowiącym

załącznik nr 5 do protokołu.

Sprawdzono prawidłowość sporządzania raportów kasowych i udokumentowania wypłat gotówki w zakresie zgodności z przepisami wewnętrznymi i przepisami ustawy o rachunkowości. Kontroli poddano raporty kasowe wydatków: Nr 1/04/2012 za okres od 01.04.2012 do 30.04.2012 r., Nr 1/03/2012 za okres od 01.03.2012 r. do 31.03.2012, Nr 1/02/2012 za okres od 01.02.2012 r. do 29.02.2012 r., Nr 1/01/2012 za okres od 02.01.2012 r. do 31.01.2012 r. wraz z dołączonymi do nich dowodami źródłowymi.

Sprawdzono:

- czy podstawę wypłaty gotówki z kasy stanowiły źródłowe dowody kasowe uzasadniające dokonanie wypłaty dopuszczone do stosowania w jednostce (Rozdział 5 „Zasady postępowania i dokumentowania operacji kasowych” *Instrukcji dotyczącej zasad gospodarki kasowej i ochrony wartości pieniężnych w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie* stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 33/2011 Dyrektora ZTM w Lublinie);
- czy podstawę wypłaty gotówki z kasy stanowiły dowody źródłowe sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby (§ 6 pkt 2 *Instrukcji*);
- czy podstawą zapisów w księgach rachunkowych były dowody księgowe zawierające stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz umieszczenie podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania (pkt 3 „Cechy dowodów księgowych” załącznika nr 4 do zarządzenia nr 159/10 Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie z dnia 14 grudnia 2010 r.);
- czy dowody kasowe zostały oznaczone numerem i pozycją raportu kasowego, pod którą zostały w nim ujęte (rozdział 6 „Zasady wypełniania druków kasowych pkt 9 *Instrukcji*);
- czy na dowodach zamieszczano pokwitowanie odbioru gotówki z kasy ze wskazaniem daty jej pobrania i podpisem osoby pobierającej (art. 21 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o rachunkowości);
- czy zachowano zgodność zapisów w raporcie kasowym z dowodami źródłowymi.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- \* dowody kasowe oznaczone zostały numerem raportu kasowego, w którym zostały wpisane, natomiast na żadnym z dowodów załączonych do raportów kasowych nie wskazano pozycji ujęcia tego dowodu w raporcie, co było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 4 pkt 1 i postanowieniami pkt 9 rozdziału 6 „Zasady wypełniania druków kasowych” *Instrukcji dotyczącej zasad gospodarki kasowej i ochrony wartości pieniężnych w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie*, które stanowią, że „Dowody kasowe powinny być oznaczone przez podanie na nich numeru i pozycji raportu kasowego, w którym zostały wpisane”;
- \* wystąpiły dwa przypadki dokonania rozchodu gotówki z kasy bez potwierdzenia jej odbioru przez osoby, którym gotówkę wypłacono (dotyczy faktury VAT nr 3/2012 na kwotę 240 zł ujętej pod raportem kasowym nr 1/01/2012 oraz faktury VAT nr 8/2012 na kwotę 280 zł ujętej pod raportem



kasowym nr 1/04/2012, co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości i postanowieniami pkt 7 rozdziału 6 „Zasady wypełniania druków kasowych” Instrukcji, które stanowią, że „Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w rozchodowym dowodzie kasowym. Odbiorca gotówki kwituje jej odbiór na tym dowodzie w sposób trwały. Kwota rozchodowanej gotówki podawana jest cyfrowo i słownie”. W toku kontroli pracownicy wskazani pod poz. 42 i 69 załącznika nr 1 do protokołu złożyli wyjaśnienia (załącznik nr 6 do protokołu), w których oświadczają, że odebrały z kasy gotówkę w kwocie 240 zł i 280 zł.

Osoba odpowiedzialna: pracownik wskazany pod poz. 22 załącznika nr 1 do protokołu. Pracownikowi temu udzielono instruktażu w zakresie oznaczania dowodów kasowych pozycją raportu kasowego, w którym zostały wpisane oraz w zakresie kwitowania odbioru gotówki z kasy przez osobę ją odbierającą, tj. obowiązków wynikających z postanowień Instrukcji dotyczącej zasad gospodarki kasowej i ochrony wartości pieniężnych w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie.

## **Ad. II. Dochody z tytułu korzystania z przystanków będących w zarządzie lub stanowiących własność Gminy Lublin przez podmioty świadczące usługi przewozu osób w transporcie krajowym i miejskim**

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 6.09.2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r., Nr 125, poz. 874 z późn. zm.),
- uchwały Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011 z dnia 31.03.2011 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych w Gminie Lublin, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Lublin, warunków i zasad korzystania z nich oraz ustalenia stawki opłat za korzystanie z tych przystanków, zmienioną Uchwałą Rady Miasta Lublin nr 362/XVIII/2012 z dnia 23.02.2012 r.,
- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.);
- oraz dokumentów źródłowych tj. wniosków, umów, faktur, wyciągów bankowych.

Skontrolowano prawidłowość:

- procedury ubiegania się o uzgodnienie zasad korzystania z przystanków znajdujących się w zarządzie bądź będących własnością Gminy Lublin,
- realizacji postanowień zawartych umów,
- rozliczenia z podmiotami korzystającymi z przystanków.

Na dzień kontroli tj. 20.06.2012 r. liczba podmiotów, z którymi zawarte zostały umowy na korzystanie z przystanków wynosiła 216 w przypadku przewoźników świadczących usługi transportu poza granice Gminy Lublin (wykaz stanowi załącznik nr 8 do protokołu) oraz

5 w przypadku przewoźników świadczących usługi w granicach Gminy Lublin (wykaz stanowi załącznik nr 9 do protokołu).

Kontrolą objęto procedurę zawarcia i realizację 8 umów zawartych po wejściu w życie uchwały nr 77/VIII/2011 z przewoźnikami wymienionymi w załączniku nr 10 do protokołu kontroli, świadczącymi usługi w transporcie krajowym (próba 3,70%) oraz 1 przewoźnikiem wymienionym w załączniku nr 11 do protokołu kontroli świadczącym usługi w transporcie miejskim (próba 20%). Kontroli rozliczeń z wymienionymi podmiotami dokonano za okres od 01.01.2012 r. (a jeżeli umowa zawarta była po tej dacie to od dnia jej zawarcia) do dnia 31.05.2012 r.

## 2.1. Informacje ogólne

Przystanki komunikacyjne udostępnione do korzystania przewoźnikom i operatorom świadczącym usługi w drogowym transporcie krajowym wymienione zostały w załączniku nr 1 do Uchwały Rady miasta nr 77/VIII/2011. Pozostałe przystanki udostępnione zostały operatorom i przewoźnikom wykonującym usługi w transporcie miejskim i ich wykaz został ogłoszony przez ZTM Lublin na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń znajdującej się w siedzibie ZTM.

Przepis § 1 ust. 4 Uchwały Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011, stanowi że warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych udostępnianych operatorom i przewoźnikom wykonującym przewozy osób w krajowym transporcie drogowym oraz wykonujących przewozy w komunikacji miejskiej określone zostały w Załączniku nr 2 do rzeczowej uchwały. Zgodnie z § 1 ust. 1 warunków korzystania z przystanków, udostępnienie przystanku następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy operatorem lub przewoźnikiem, a ZTM w Lublinie. Przepisy tego paragrafu (ust. 2) uzależniają zawarcie umowy od złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów umożliwiających naliczenie opłaty za korzystanie z przystanków. Zgodnie z § 1 ust. 3 warunków korzystania z przystanków do wniosku należy dołączyć:

- a) proponowany rozkład jazdy,
- b) liczbę zatrzymań wynikających z rozkładu jazdy oddzielnie dla dnia roboczego, soboty, dni świątecznych,
- c) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną,
- d) określenie przystanków zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały, na których operator lub przewoźnik zamierza dokonywać zatrzymań,
- e) kserokopie dowodów rejestracyjnych pojazdów, którymi operator lub przewoźnik planuje wykonywać przewozy.

Po rozpatrzeniu wniosku przez ZTM zawierana jest umowa pomiędzy Gminą Lublin, a właściwym operatorem lub przewoźnikiem. Zgodnie z § 1 ust. 4 umowa powinna w szczególności zawierać:

- a) trasę przejazdu linii komunikacyjnej (opisaną przystankiem początkowym, końcowym i co najmniej jednym przystankiem pośrednim), a w przypadku komunikacji miejskiej numerem linii,
- b) wykaz przystanków oraz zasady korzystania z nich,
- c) wykaz pojazdów, którymi przewoźnik lub operator zamierza wykonywać przewozy, z podaniem

ich numerów rejestracyjnych,

d) wysokość opłaty za korzystanie z przystanków oraz sposób jej płatności.

Uchwała Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011 w § 2 ust. 1 określiła wysokość opłaty za korzystanie z przystanków stanowiących własność lub zarządzanych przez Gminę Lublin i udostępnianych operatorom i przewoźnikom wykonującym przewozy osób w krajowym transporcie drogowym w wysokości 0,03 zł do końca 2011 r., a od 1 stycznia 2012 r. po 0,05 zł za jedno zatrzymanie środka transportu na każdym przystanku komunikacyjnym, zgodnie z planowym rozkładem jazdy.

Do dnia 01.04.2012 r. opłatę tę naliczano z góry za miesiąc kalendarzowy, a w przypadku, gdy liczba zatrzymań nie przekraczała 170 w miesiącu, opłatę naliczano co kwartał. Miesięczne lub kwartalne opłaty, o których mowa wyliczane były jako kwota ryczałtowa stanowiąca wynik iloczynu liczby zatrzymań, według planowanego rozkładu jazdy i przeciętnej liczby dni w miesiącu lub kwartale oraz ustalonej stawki.

01.04.2012 r. w życie weszła uchwała Uchwała Rady Miasta Lublin Nr 362/XVIII/2012 z dnia 23.02.2012 r. w sprawie zmiany uchwały nr 77/VIII/2011. Uchwała ta wprowadziła następujące zmiany w zakresie ustalenia opłaty za korzystanie z przystanków stanowiących własność lub zarządzanych przez Gminę Lublin:

- w § 2 ust. 2 zapis że opłatę nalicza się „z góry” zastąpiono zapisem „z dołu”, a liczbę „170” zastąpiono liczbą „500”,

- § 2 ust. 3 otrzymał nowe brzmienie: „Miesięczne lub kwartalne opłaty, o których mowa w ust. 2 wyliczane są jako kwota stanowiąca wynik iloczynu przeciętnej liczby zatrzymań w miesiącu według planowanego rozkładu jazdy (liczonej oddzielnie dla okresu wakacyjnego tj. lipiec sierpień i pozostałego okresu) i przeciętnej liczby dni w miesiącu lub kwartale (przyjętej w odniesieniu do miesiąca: 22 dni robocze, 4 soboty, 4 niedziele i odpowiednio w kwartale: 66 dni robocze, 12 sobót, 12 niedziel) oraz stawki, o której mowa w ust. 1”.

Zmianie uległ ponadto załącznik nr 1 do uchwały nr 77/VIII/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2011 r., zawierający wykaz przystanków będących własnością lub zarządzanych przez Gminę Lublin i udostępnianych operatorom i przewoźnikom w transporcie krajowym.

Pozostałe uregulowania nie uległy zmianie.

## **2.2. Procedura ubiegania się o uzgodnienie zasad korzystania z przystanków znajdujących się w zarządzie bądź będących własnością Gminy Lublin oraz realizacją postanowień zawartych umów**

W badanym zakresie stwierdzono:

a) z podmiotami wymienionymi pod poz. 1 i 2 załącznika nr 10 do protokołu zawarto umowy na korzystanie z przystanków jednak nie złożyły one przed ich podpisaniem wniosku wymaganego postanowieniami § 1 ust. 2 załącznika nr 2 do uchwały Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011 z dnia 31.03 2011 r. wraz z dokumentami niezbędnymi do naliczenia opłaty za korzystanie z przystanków

określonymi w ust. 3 wspomnianego paragrafu tj. proponowany rozkład jazdy, liczbę zatrzymań wynikających z rozkładu jazdy oddzielnie dla dnia roboczego, soboty, dni świątecznych, a także schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną, określenie przystanków, na których operator lub przewoźnik zamierza dokonywać zatrzymań, kserokopie dowodów rejestracyjnych pojazdów, którymi operator lub przewoźnik planuje wykonywać przewozy.

Zgodnie z punktem 1 wyjaśnień Zastępcy Dyrektora ds. przewozów stanowiących załącznik nr 12 do protokołu cyt.: „Wskazani przewoźnicy posiadali ważne umowy w sprawie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków zlokalizowanych na terenie miasta Lublin zawarte odpowiednio w latach 2007 i 2008, a ich wnioski formalne z dni: 14 maja i 25 kwietnia 2012 r. dotyczyły odpowiednio:

- przedłużenia umowy – w przypadku podmiotu wymienionego pod poz. 2,
- przedłużenia oraz zmiany umowy – w przypadku podmiotu wymienionego pod poz. 1.

Należy nadmienić, że w przypadku przewoźników posiadających ważne umowy przed dniem wejścia w życie Uchwały Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011 z dnia 31 marca 2011 r. - wszelkie dokumenty niezbędne do zawarcia umowy (w tym zatwierdzony rozkład jazdy) znajdują się w posiadaniu ZTM w Lublinie. Tym samym przedłużenie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków (co nastąpiło w tych przypadkach w formie nowej umowy) zostało dokonane na podstawie wszystkich wymaganych dokumentów będących w posiadaniu ZTM w Lublinie”;

b) w przypadku podmiotów wymienionych pod poz. od 3 do 7 zał. nr 10 do protokołu, ustalono że składały one wnioski odnośnie ustalenia zasad korzystania z przystanków zlokalizowanych na terenie Gminy Lublin na specjalnie przygotowanych przez ZTM wzorach. Wzory te wraz z załącznikami zawierają wszelkie informacje określone w załączniku nr 2 do Uchwały Rady Miasta Lublin nr 77/VIII/2011. Kontrolujący stwierdził, że jako załącznik do wniosku dopuszcza się kserokopie dowodów rejestracyjnych pojazdów lub wykaz pojazdów (załącznik do licencji) w sytuacji gdy załącznik nr 2 do Uchwały nr 77/VIII/2011 w § 1 ust. 3 lit. e wymaga złożenia kserokopii dowodu rejestracyjnego bez jakiegokolwiek alternatywy.

W punkcie 2 złożonych wyjaśnień (zał. nr 12 do protokołu) Zastępca Dyrektora ds. przewozów poinformował, że cyt.: „Wzór wniosku, którym posługuje się ZTM w Lublinie nie jest blankietem urzędowym (określonym przepisami powszechnie obowiązującego prawa), ma charakter pomocniczy tj. usprawniający procedurę zawierania umów i ułatwiający petentom (przewoźnikom) złożenie stosownego wniosku. W/w wzór zawiera m.in. informacje na temat załączników, które przewoźnik powinien przedstawić celem zawarcia umowy, w szczególności kserokopii dowodów rejestracyjnych pojazdów lub wykaz pojazdów zgłoszonych do licencji. Należy nadmienić, że wykaz pojazdów wraz z kserokopiami dowodów rej. jest jednym z dokumentów niezbędnych do wniosku o udzielenie licencji, tym samym wykaz pojazdów zgłoszonych do licencji może być traktowany jako równoważny z przedłożeniem kserokopii dowodów rej. Pojazdów zawiera on wszelkie dane niezbędne do zawarcia umowy tj. nr rej., ilość miejsc). Niemniej jednak ZTM w Lublinie mając na uwadze zapisy zawarte w uchwale Rady Miasta Lublin dokona stosownej korekty w pomocniczym wzorze wniosku”;

c) w przypadku podmiotu wymienionego pod poz. 8 zał. nr 10 do złożonego przez niego wniosku nie został dołączony proponowany rozkład jazdy na podstawie którego ustala się liczbę zatrzymań na przystankach, a co za tym idzie opłatę za korzystanie z nich. Mimo to umowa z tym przewoźnikiem zawarta została w dniu 23.08.2011 r., zaś przewoźnik dostarczył rozkład jazdy dopiero 27.10.2011 r. Ustalono, że ZTM nie wystąpił do przewoźnika o uzupełnienie brakujących dokumentów.

Zgodnie z punktem 3 wyjaśnień Zastępcy Dyrektora ds. przewozów (załącznik nr 12 do protokołu) cyt.: „*Opłaty za korzystanie z przystanków określonych w umowie są naliczane na podstawie planowanego – zatwierdzonego rozkładu jazdy stanowiącego załącznik do zezwolenia wydanego przez właściwy organ od daty wejścia w życie rozkładu jazdy. Natomiast umowa zawierana jest na podstawie proponowanego (projekt do zatwierdzenia) rozkładu jazdy. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. u. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 z późn. zm.) Prezydent Miasta Lublin (a w jego imieniu od 2009 r. ZTM w Lublinie) jest organem właściwym w sprawie wydania/zmiany/przedłużenia zezwoleń na wykonywanie przewozów osób w krajowym transporcie drogowym na liniach komunikacyjnych przebiegających na obszarze miasta Lublin i sąsiedniego powiatu oraz organem uzgadniającym wydanie /zmianę/przedłużenie zezwoleń na liniach komunikacyjnych przebiegających przez obszar Miasta Lublin. Tym samym tut. Zarząd realizując przedmiotowe zadania jest w posiadaniu aktualnych rozkładów jazdy przewoźników obsługujących w/w linię. Ponadto zgodnie z pisemnymi uzgodnieniami z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, Marszałek Województwa Lubelskiego, jako organ właściwy w sprawie wydania/zmiany/przedłużenia zezwolenia na liniach komunikacyjnych na terenie województwa oraz wykraczających poza teren województwa – w przypadku kiedy siedziba przedsiębiorcy mieści się na terenie województwa lubelskiego) zobowiązał się przysyłać do tut. Zarządu do dnia 20-ego każdego miesiąca informacje w zakresie wydanych, zmienionych, cofniętych bądź wygaszonych zezwoleń (wraz z zatwierdzonymi rozkładami jazdy)”;*

d) integralną część każdej z zawartych umów stanowi załącznik nr 1 – *Zasady kontroli postanowień umowy w sprawie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków*. W dokumencie tym przewidziana jest możliwość kontroli przewoźników odnośnie czasu przyjazdu na przystanek, czasu przebywania pojazdów na przystankach, korzystania z przystanków wyłącznie przez pojazdy Przewoźnika określone w niniejszej umowie oraz utrzymania czystości na przystankach.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora ds. przewozów odnośnie zasad i sposobów przeprowadzania kontroli przewoźników stanowiącymi załącznik nr 13 do protokołu cyt.: „*[...] Sposób korzystania z przystanków przez przewoźników wykonujących przewozy na liniach komunikacyjnych zamiejskich tj. przebiegających na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu, wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu oraz wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa, kontrolowane są w oparciu o załączone do zawieranych umów zasady kontroli. W latach 2009-2011 wykonano następujące ilości kontroli zasad korzystania z przystanków:*

- rok 2009 – 27 kontroli
- rok 2010 – 2 kontrole
- rok 2011 – 13 kontroli

Wymienione wyżej kontrole zasad korzystania z przystanków realizowane były na podstawie skarg na nieprawidłowe korzystanie z przystanków wpływających do ZTM w Lublinie. Przewoźnicy wykonujący przewozy na liniach komunikacyjnych zamiejskich tj. przebiegających na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu, wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu oraz wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa, podlegają także kontrolom wynikającym z przepisów ustawy o transporcie drogowym, realizowanym przez organ udzielający zezwolenia. Kontrole te prowadzone są w formie:

- 1) kontroli dokumentów uprawniających do realizacji przewozów oraz warunków w nich określonych (art. 89 UTD) – kontrola taka realizowana jest na trasie przejazdu,
- 2) kontroli przedsiębiorcy w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania dokumentów uprawniających do wykonywania przewozów (art. 85 UTD) – kontrola taka przeprowadzana jest w siedzibie przedsiębiorcy co najmniej raz na 5 lat.

W trakcie powyższych kontroli kontrolowany jest także sposób korzystania z przystanków określonych w rozkładzie jazdy, a także posiadanie aktualnych potwierdzeń uzgodnień korzystania z przystanków. [...] Odnosnie badanych przewoźników, informuję, że kontroli na podstawie art. 89 UTD w okresie 2009-2012 poddawani byli następujący przewoźnicy:

- 1) Przewoźnik wymieniony pod poz. 1 załącznika nr 10 do protokołu
- 2) przewoźnik wymieniony pod poz. 5 załącznika nr 10 do protokołu: 3 kontrole w roku 2009, 4 kontrole w roku 2010, 2 kontrole w roku 2011, 2 kontrole w roku 2012.

Ponadto przewoźnik wymieniony pod poz. 1 załącznika nr 10 w roku 2010 został poddany kontroli przedsiębiorcy przeprowadzonej na podstawie art. 85 UTD.

W przypadku kontrolowanego przewoźnika świadczącego usługi transportu w komunikacji miejskiej w zakresie procedury zawarcia i realizacji umów nieprawidłowości nie stwierdzono.

### **2.3. Rozliczenie z podmiotami korzystającymi z przystanków**

Kontroli dokonano na podstawie przedłożonych do kontroli faktur oraz wydruków konta analitycznego 221 dla poszczególnych kontrahentów za okres od 01.01.2012 r. do dnia kontroli, a gdy umowa z przewoźnikiem była zawarta w terminie późniejszym - od dnia jej zawarcia do dnia kontroli.

Ustalono, że w poprawny sposób naliczono kwoty należności za przystanki, a następnie wystawiano na nie faktury, które przekazywano przewoźnikom lub operatorom.

Kontroli poddano sposób prowadzenia czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych opłat z tytułu korzystania z przystanków.

Stwierdzono, iż 4 z badanych przewoźników na dzień przeprowadzenia kontroli posiada

następujące zaległości w uiszczeniu opłat:

- podmiot wymieniony pod poz. 1 załącznika nr 10 do protokołu posiada zaległość na kwotę 444,90 zł, wynikającą z faktury nr 591/P/2012 z dnia 07.05.2012 płatnej do 28.05.2012 r.,
- podmiot wymieniony pod poz. nr 5 załącznika nr 10 do protokołu posiada zaległości na kwotę 2.578,68 zł, w tym 1.221,48 zł są to zaległości z roku 2011. Na pozostałą kwotę tj. 1.357,20 zł składają się zaległości za 4 faktury po 339,30 zł każda: faktura nr 99/P/2012 z 05.01.2012 z datą zapłaty 19.01.2012 r., faktura nr 270/P/2012 z 01.02.2012 płatna do 15.02.2012 r., faktura nr 430/P/2012 z 16.03.2012 r. z płatna do 30.03.2012 r. oraz faktura nr 585/P/2012 z 07.05.2012 r. płatna do 28.05.2012 r.,
- podmiot wymieniony pod poz. nr 8 załącznika nr 10 do protokołu posiada zaległość w wysokości 24,00 zł, wynikającą z faktury nr 382/P/2012 z 16.03 2012 r. płatnej do 30.03.2012 r.,
- podmiot wymieniony pod poz. 1 załącznika nr 11 posiada zaległość na kwotę 118.998,00 zł wynikającą z faktury nr 621/P/2012 z dnia 07.05.2012 z terminem płatności do 28.05.2012 r.

W tym zakresie wyjaśnienia złożył Zastępca Dyrektora ds. ekonomicznych. Stanowią one załącznik nr 14 do protokołu. Zgodnie z wyjaśnieniami cyt.: „*Wezwania do zapłaty dla kontrahentów posiadających opóźnienia w płatnościach w stosunku do ZTM wystawia się cyklicznie po dokonaniu analizy w/w zobowiązań i tak:*

1. *Wezwanie do podmiotu wymienionego pod poz. 5 załącznika nr 10 wysłano w dniu 21.03.2012 r.,*
2. *Wezwania dla podmiotu wymienionego pod poz. nr 1 załącznika nr 10 nie wysłano. Kontrahent na dzień 31.05.2012 r. posiadał zadłużenie 444,90 zł – dotyczące faktury za korzystanie z przystanków za miesiąc maj br. Zadłużenie uregulowano w dniu 04.06.2012 r.,*
3. *Wezwanie dla podmiotu wymienionego pod poz. 8 zał. nr 10 nie wysłano ze względu na znaczny koszt wysyłki w porównaniu do wartości zobowiązania [...].*
4. *Wezwania dla podmiotu wymienionego pod poz. 1 zał. nr 11 nie wysłano. Zadłużenie w kwocie 118.998 zł dotyczy zobowiązania miesiąca maja. Ze względu na wzajemne rozliczenia nie występuje zagrożenie niespłacenia w//w zobowiązania.*

### III. Wydatki bieżące

(kontrolował Krzysztof Stasiak)

Kontrolą objęto prawidłowość:

1. dokonywania wydatków z tytułu wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń,
2. naliczania i wypłaty nagród jubileuszowych,
3. naliczania i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
4. dokonywania wydatków przeznaczonych na podróże służbowe,
5. dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.03.2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 50 poz. 398 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26.06.1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r., Nr 21 poz. 94 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2002 r., Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 23.12.1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431 z późn. zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 05.10. 2010 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2011 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 194, poz. 1288),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 192, poz. 1141)
- regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie na podstawie umowy o pracę wprowadzonego Zarządzeniem Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie nr 15/2009 z dnia 16.04.2009 r. (ze zmianami)

oraz w oparciu o dokumenty źródłowe tj. imienne karty płacowe pracowników, listy płac, dokumenty znajdujące się w aktach osobowych, umowy o pracę, świadectwa pracy, pisemne zaświadczenia.

#### Ad. 3.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń

Sprawdzono następujące zagadnienia:

- przestrzeganie kompetencji podmiotu dokonującego czynności w sprawach z zakresu prawa pracy, tj. czy w przypadku dyrektora ZTM wynagrodzenie ustalone zostało stosownym



zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin oraz czy w przypadku pozostałych kontrolowanych pracowników wynagrodzenie ustalił dyrektor jako kierownik jednostki,

- prawidłowość ustalenia poszczególnych składników wynagrodzenia, tj. wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, dodatku za wieloletnią pracę, dodatku specjalnego,
- prawidłowość wypłacania wynagrodzeń, w tym zgodność wysokości wynagrodzenia wynikającego z akt osobowych z wynagrodzeniem na listach płac i kartach wynagrodzeń.

Na podstawie wykazu pracowników zatrudnionych w ZTM (załącznik nr I/1 do protokołu) ustalono, że na dzień kontroli (19.06.2012 r.) zatrudnionych było łącznie 71 pracowników.

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia i wypłaty wynagrodzeń 10 pracowników (próba 14,08%), w tym: Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego, Zastępcy Dyrektora ds. przewozów, P.O. Zastępcy Dyrektora ds. sprzedaży, Głównego Księgowego oraz 6 pracowników wymienionych pod poz. od 5 do 10 załącznika nr 15 do protokołu kontroli.

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

### **Ad. 3.2. Naliczanie i wypłata nagród jubileuszowych**

W okresie od 01.01.2011 r. do dnia kontroli pracownikom zatrudnionym w ZTM wypłacono 8 nagród jubileuszowych. Wykaz przyznanych nagród jubileuszowych stanowi załącznik nr 16 do protokołu. Kontrolą objęto nagrody jubileuszowe przyznane 3 pracownikom wymienionym w załączniku nr 17 do protokołu (próba 37,5%). Sprawdzone czy ustalono prawidłową datę upływu okresu uprawniającego do nabycia nagród, czy przyjęto prawidłową podstawę do naliczenia nagród oraz terminowość ich wypłaty. Kontrolę przeprowadzono na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, imiennych kart płacowych pracowników, list płac oraz przelewów bankowych.

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

### **Ad. 3.3. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy**

Kontrolę prawidłowości naliczenia i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy przeprowadzono na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop ( Dz. U. z 1997 r., Nr 2, poz.14 z późn. zm.).

W okresie od 01.01.2011 do dnia kontroli tj. 20.06.2012 w Zarządzie Transportu Miejskiego w Lublinie ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacono 1 pracownikowi wymienionemu w załączniku nr 18 do protokołu. Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłatę ekwiwalentu wymienionemu pracownikowi. Kontrolę przeprowadzono na podstawie

dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, imiennych kart płacowych pracowników, list płac, kart ewidencji czasu pracy, list obecności oraz przelewów bankowych.

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### **Ad. 3.4. Podróże służbowe pracowników Zarządu Transportu Miejskiego**

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. z 2002 r., Nr 236, poz. 1990),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. z 2002 r., Nr 236, poz. 1991).

#### **Sprawdzono:**

- przestrzeganie kompetencji pracodawcy do określania miejscowości rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej oraz środka transportu właściwego do odbywania tej podróży,
- przestrzeganie zasady rozliczania wyłącznie kosztów podróży służbowych odbywanych w terminie i miejscu oraz środkiem lokomocji wskazanym przez pracodawcę w poleceniu wyjazdu służbowego,
- prawidłowość rozliczania kosztów podróży służbowych,
- terminowość rozliczenia kosztów podróży służbowych,
- prawidłowość rozliczania kosztów używania samochodów prywatnych do celów służbowych.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2011 r. do dnia kontroli, tj. 20.06.2012 r.

Na podstawie sprawozdania jednostkowego ZTM Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 r. ustalono, że na podróże służbowe pracowników ZTM na terenie kraju wydatkowano 52.373,7 zł. (w tym 2.662,50 zł na podróże zagraniczne). Ponadto na podstawie wydruku do konta 130 (Rachunek bieżący jednostki budżetowej) dla rozdziału 60004 § 4410 podziałki klasyfikacji budżetowej ustalono, że w okresie od 01.01.2012 r. do 20.06.2012 r. na podróże służbowe pracowników ZTM na terenie kraju wydatkowana została kwota 21.504,42 zł.

Kontrolą objęto 8 podróży służbowych odbytych w 2011 r., których łączny koszt wyniósł 10.572,43 zł (w tym 1778,88 zł podróż zagraniczna), co stanowi próbę 20,18% oraz 4 podróże służbowe odbyte w 2012 r., których koszt wyniósł 2.810,83 zł ( próba 13,07 %).

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

### **Ad. 3.5. Prawdliwość dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym**

Departament Finansów Wydziału Budżetu i Księgowości Urzędu Miasta Lublin pismem z dnia 28 stycznia 2011 r. przekazał informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków ZTM w 2011 r. Kwoty te zostały ustalone w oparciu o uchwałę budżetową Miasta Lublin Nr 25/5/2011 podjętą przez Radę Miasta Lublin dnia 27 stycznia 2011 roku.

W toku kontroli ustalono, że 25 lutego 2011 r. wydane zostało Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin nr 101/2011 w sprawie ustalenia planu dochodów i wydatków jednostek realizujących budżet miasta Lublin w 2011 roku. W zestawieniu tym ujęty został również ZTM. Dochody ZTM zostały ustalone na poziomie 83.064.000,00 zł zaś wydatki na poziomie 158.752.003,00 zł. Plan jednostkowy dochodów i wydatków budżetowych ZTM na 2011 r. został zatwierdzony przez Zastępcę Dyrektora ds. eksploatacyjnych dnia 31.03.2011 r.

W trakcie 2011 r. dokonywano zmian planu dochodów i wydatków jednostek realizujących budżet Miasta Lublin w tym ZTM, co wynikało ze zmian uchwały budżetowej dokonywanych poprzez wydanie stosownych uchwał Rady Miasta Lublin lub zarządzeń Prezydenta Miasta Lublin.

Sprawdzono, czy przestrzegano zasady dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym ZTM w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r., Nr 128, poz. 861 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 02.03.2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 38, poz. 207 z późn. zm.),

oraz wydruku zapisów dokonywanych w pozabilansowej ewidencji prowadzonej do konta 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych” oraz ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 130- „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej objętych kontrolą.

Porównano kwoty wydatków dokonanych w 2011 r. w wybranych działach, rozdziałach i paragrafach z planem wydatków sporządzonym na dany dzień.

Do kontroli wybrano wydatki w rozdz. 60004 § 4210, rozdz. 60004 § 4260, rozdz. 60004 § 4270, rozdz. 60004 § 4360, rozdz. 60004 § 4390, rozdz. 60004 § 6060 oraz rozdz. 85311 § 4300 za okres od

01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. (wszystkie wydatki zrealizowane w podanym okresie w podanych podziałkach klasyfikacji budżetowej).

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

**Na tym protokół zakończono.**

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w kontrolowanej jednostce. Protokół przekazano w dniu 13.07.2012 r. (potwierdzenie przekazania protokołu stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli) celem zapoznania się z jego ustaleniami oraz zgłoszenia ewentualnych uwag.

2. Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie oraz Głównego Księgowego poinformowano, że – zgodnie z przepisami art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) – mogą odmówić podpisania protokołu, składając w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemne wyjaśnienie co do przyczyn tej odmowy.

3. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 12/2012.

4. Integralną częścią niniejszego protokołu są następujące załączniki:

1. Wykaz pracowników ZTM w Lublinie,
2. Potwierdzenie przekazania protokołu,
3. Wyjaśnienie z 26.06.2012 r. w sprawie zapłaty zobowiązania wynikającego z faktury VAT Nr 0007/12/03/SPP z 8.03.2012 r.,
4. Wyjaśnienie z 26.06.2012 r. w sprawie zapłaty zobowiązania wynikającego z faktury VAT Nr F/CM/01561/UR/2011 z 7.09.2011 r.,
5. Protokół kontroli kasy,
6. Oświadczenia pracowników,
7. Kserokopie: Sprawozdania Rb-Z według stanu na koniec 4 kwartału 2011 r., wyciągu bankowego z dnia 5.01.2012 r., faktury VAT Nr F/CM/01561/UR/2011 z 7.09.2011 r.
8. Wykaz podmiotów prowadzących przewozy w transporcie krajowym, z którymi zawarto umowę na korzystanie z przystanków,
9. Wykaz podmiotów prowadzących przewozy w transporcie miejskim, z którymi zawarto umowę na korzystanie z przystanków,
10. Wykaz badanych przewoźników prowadzących przewóz w transporcie krajowym,
11. Wykaz badanych przewoźników prowadzących przewóz w transporcie miejskim,
12. Wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora ds. Przewozów odnośnie procedury uzgadniania zasad korzystania z przystanków oraz składania niezbędnych dokumentów,
13. Wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora ds. Przewozów odnośnie kontroli przewoźników,

14. Wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych odnośnie przyjętych procedur wystawiania wezwań do zapłaty,
15. Wykaz pracowników ZTM w Lublinie, których wynagrodzenia zostały objęte kontrolą,
16. Wykaz przyznanych w okresie 01.01.2011 – 20.06.2012 r. nagród jubileuszowych,
17. Wykaz badanych nagród jubileuszowych,
18. Wykaz osób, którym wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

5. Protokół podpisano 27 lipca 2012 r.

Inspektor kontroli RIO:



Lidia Buchajczyk



Krzysztof Stasiak

Jednostka kontrolowana:

Zarząd Transportu Miejskiego  
w Lublinie

20-718 Lublin, Al. Kraśnicka 25  
NIP 712 314 94 01, REGON 060433560

Kierownik jednostki

z up. Dyrektora ZTM w Lublinie



Grzegorz Małec

Z-ca Dyrektora ds. Przewozów

Księgowy jednostki

Z-ca Dyrektora ds. Ekonomicznych  
Główny Księgowy



mgr Ryszard Witkowski

